سرمقاله

پایان مأموریت ناتمام

حفیظ الله زکی

مأموریت جنگی ناتو رسما در افغانستان پایان یافت. از اول ماه جنوری سال ۲۰۱۵ نقش آموزشی، مشوره دهی و تجهیز نیروهای باقی مانده ناتو در افغانستان آغاز می شود.
اعضای ناتو از خروج نیروهای شان از افغانستان خوشحال اند. آنها بالاخره از طولانی ترین و پرهزینه ترین جنگ رهایی یافتند و نشان دادند که یکی از پرچالش ترین جنگ ها را در تاریخ ناتو پشت سر نهادند.
سؤال اصلی که در هنگامه خروج نیروهای ناتو از افغانستان مطرح می شود این است که آیا به راستی این سازمان مأموریت خود را مؤفقانه در افغانستان به پایان رسانیده است؟ آیا اعضای ناتو به اهداف اعلام شده ای خود در افغانستان دست یافته است؟
پاسخ این سؤال از دو منظر قابل بررسی است. از دید کشورهای غربی که مستقیما در جنگ افغانستان دخیل بودند و در سیزده سال گذشته هزینه های مالی زیادی را متقبل شدند و هزاران نفر از نیروهای این سازمان طی بیش از یک دهه جنگ کشته و زخمی شده اند و از نگاه حکومت و شهروندان افغانستان که با امیدواری زیادی به ناتو دلبسته بودند و از حضور نظامی آن در افغانستان استقبال کردند.
از آنجایی که این جنگ فرصت های زیادی را از کشورهای عضو ایتلاف جهانی مبارزه با تروریسم گرفت و بخش بزرگی از وقت و امکانات شان را به خود اختصاص داد، شاید پیدا کردن راه بیرون رفت از باتلاق جنگ افغانستان یک مؤفقیت بزرگ برای اعضای ناتو به شمار آید؛ اما مردم افغانستان که هنوز سایه ترس، ناامنی و وحشت بر آنان حاکم است و از فقر و بیکاری و بی سرو سامانی سیاسی رنج می برند، شاید این مأموریت زیاد مؤفقانه به نظر نرسد. جنگ افغانستان مهم ترین و خطرناک ترین مأموریت ناتو محسوب می گردد، به این دلیل ناتو بیشترین توان شان را به کاربرد تا جنگ افغانستان را به نفع خود خاتمه دهد و پیروزمندانه به خانه های شان برگردند؛ اما طولانی شدن جنگ و ناکامی ناتو در تأمین امنیت افغانستان این مأموریت را نزدیک به ناکامی مطلق کشانده بود. تغییر رویکرد جنگی ناتو و محدود سازی اهداف سازمان در افغانستان، در واقع تلاشی بود که از سوی این سازمان برای توجیه ناکامی های شان صورت گرفت.
در سال ۲۰۰۱ سران کشورهای عضو ناتو هدف از اعزام نیرو به افغانستان را چند چیز عنوان می کردند. مبارزه با تروریسم، از بین بردن پایگاههای آنها در منطقه، بازسازی ساختار نظام سیاسی، حاکمیت قانون و ارزش های دموکراسی و بازسازی زیربناهای اقتصادی افغانستان. اما پس از گذشت چند سال که این مأموریت با مشکلات و دشواری های لاینحلی مواجه گردید، ناتو سعی کرد هدف از مأموریتش را در افغانستان تنها به مبارزه علیه تروریسم به معنای خاص محدود سازد.
نگاه تقلیل گرایانه ناتو به مسأله افغانستان، مسیر مبارزه با تروریسم را تغییر داد و اهداف این سازمان را در افغانستان در هاله از ابهام قرار داد. اکنون کشورهای عضو ناتو بسیار خرسنداند که به این مأموریت پایان می دهند؛ آنها به شکل مبالغه آمیز تلاش می کنند تا وانمود کنند که غرب به اهداف شان در افغانستان دست یافته اند. افغانستان دیگر منبع تروریسم نخواهد بود، شبکه القاعده متلاشی شده و سازماندهی خود را از دست داده است. نیروهای امنیتی افغان می توانند در برابر چالش های امنیتی مبارزه نمایند. ساختار نظام سیاسی درافغانستان برمبنای قانون و ارزش های دموکراتیک شکل می گیرد و نگرانی های اقتصادی و امنیتی باقی مانده هم با امضای پیمان امنیتی و تعهدات مالی جامعه جهانی حل می گردد. از نظر جامعه جهانی تا ده سال آینده افغانستان به خود اتکایی وخود کفایی نزدیک می شود و کمتر به کمک جامعه جهانی نیازمند خواهد بود.
اما ازدید مردم افغانستان مأموریت ناتو در افغانستان ناتمام مانده و این سازمان در تأمین امنیت و بازسازی زیربناهای اقتصادی ناکام بوده است. شهروندان افغانستان انتظار دارند که حداقل ناتو با حمایت های سیاسی و مالی از افغانستان، مأموریت ناتمام خود را به اتمام برساند و کمک کند تا افغانستان بتواند نظم و امنیت را درکشور تامین کرده و از وابستگی اقتصادی به کشورهای خارجی رهایی یابد.

تقسیمات وزارت خانه های کلیدی نباید نقض کننده وحدت ملی باشد

یوسف مهر آیین

از آن جایی که زمان انتخابات و تنش های سیاسی درکشور بسیار دوامدار و خسته کننده بود و کشورهای همکار و کمک کننده افغانستان یکجا با مردم در انتظار اعلان نتیجه ی انتخابات و تشکیل حکومت جدید بودند، از همین رو، توافقات صورت گرفته بین دسته های انتخاباتی با آنکه شکل و صورت آن صراحت قانونی نداشت در سطح ملی و بین المللی مورد تایید و استقبال قرار گرفت.
آن زمان برای کشورهای همکار و کمک کننده مهمترین موضوع تشکیل حکومت جدید و انتقال حکومت از حامدکرزی بود، زیرا که کرزی برخلاف روزهای اول حکومتش روابط و نحوه برخوردش با خارجی ها تغییر کرده بود و حاضر نبود که موافقت نامه های امنیتی با ناتو و امریکا را امضا کند. کرزی می گفت کلید صلح افغانستان به دست امریکا و پاکستان است و اگر این کشورها بخواهند در افغانستان صلح می آید. بنابر این از نظر وی، امریکا می بایست اقدامات جدی و صادقانه ی را در این راستا روی دست گیرد و از حملات شبانه و جستجوی خانه ها که وی مخالف آن بود خود داری ورزند.
مردم افغانستان هم به خاطر ترس از بدتر شدن وضعیت و رفتن کشور به کام بحران های گسترده ی سیاسی که سال ها تجربه ی تلخ آن را دیده بودند می خواستند تا مشکل انتخابات هرچه زودتر خاتمه یابد و حکومت جدید روی کار آید.
با این حال حکومت وحدت ملی در یک وضعیت خاص سیاسی تشکیل شد و پس از ماه ها بیم و نا امیدی بار دیگر مردم طور نسبی به آینده امید وار گردیدند. البته با درنظرداشت اختلافات عمیق و گسترده ی سیاسی که در بین دسته های انتخاباتی وجود داشت تشکیل حکومت وحدت ملی که هدف آن «کنارگذاشتن رقابت ها و یکی شدن تیم ها برای بهبود وضعیت و توسعه کشور» است یک گام ارزشمند و درخور قدر است. اما موضوعی که در این میان کمتر روی آن دقت شد، مبنا و اساس قانونی حکومت وحدت ملی و جایگاه واقعیت های اجتماعی در بینش سران این حکومت بود، و حالا به خاطر همان بی دقتی ها است که از یکسو کار دولت به کندی مواجه شده است و از سویی هم مردم دیگر آن اعتماد و باور نخستین را به سران حکومت وحدت ملی ندارند. اعتراضات و ناراحتی های مردم از رسانه ها و شبکه های اجتماعی به وضوح قابل درک است.
زمانی که حکومت وحدت ملی تشکیل می شد برخی از شخصیت های سیاسی دخیل در قضایای انتخابات که شدیداً تحت تاثیر آن وضعیت قرار داشتند موافقت نامه سیاسی بین دو رهبر تیم های انتخاباتی را در ردیف قانون اساسی و قوانین نافذه ی کشور می دانستند. اگرچه در آن زمان در خصوص نحوه توافق و تفویض صلاحیت ها در حکومت وحدت ملی پرسش های وجود داشت، اما فضای که به وجود آمده بود فرصت برای مداقه و تحلیل کارشناسانه ی توافقات سیاسی را باقی نگذاشت. به همین خاطر بسیاری از موضوعات مهم ملی که نیاز بود در آن زمان روی آن ها مانند سایر موضوعات که بالای آن ها توافق صورت گرفته است بحث می شد تا هیچ موردی مبهم نمی ماند ولی متاسفانه نشد.
طور نمونه یکی از موارد مهم که به اساس آن دو دسته انتخاباتی باهم یکجا شدند و دامن فضای تنش آلود ناشی از انتخابات را از کشور برچیدند، تعهد دوطرف بر تقسیم وزارت خانه های کلیدی اقتصادی وامنیتی براساس اصل تساوی بود. باتوجه به کارکرد و تاثیرگذاری که این وزارت خانه ها درسطح کشور دارند شاید این بخش توافق بعد از موضوع ریاست اجرایی اساسی ترین موضوع بوده است که دوطرف به خاطر یکایک آن در برابر همدیگر چانه زنی کرده است.
اما به دلیل مشکلات و تفاوت دیدگاهایی که در طرز تلقی دسته های سیاسی(دسته های انتخاباتی پیشین) در قسمت تقسیم قدرت وجود دارد، تا حالا که مدت کار حکومت جدید به صد روز نخست خود نزدیک شده است و وعده های مسئولین یکی پس از دیگری در رابطه به تشکیل کابینه صورت غیر عملی به خود می گیرد، به نظر می رسد که این چانه زنی ها هم چنان ادامه داشته و هنوز به یک نتیجه مشخص و قابل قبول که رضایت همه ی طرف ها را باخود داشته باشد نرسیده است.
این درحالی است که چالش های به جا مانده از حکومت قبلی و موانع موجود در برابر حکومت جدید هم چنان به حال خود باقی است و تلاش های پیگیری را می طلبد.اگرچه تاهنوز به صورت غیر رسمی فهرست های از اشخاص به عنوان نامزد وزیر درشماری از وزارت خانه ها به شمول وزارت خانه های کلیدی به نشر رسیده است ولی از اختلاف دیدگاه که از سوی مسئولین بیان می گردد، طوری وانمود می گردد که گویا هنوز هیچگونه توافق نهایی در مورد شخصیت ها صورت نگرفته است.
در این حال موضوعی که تازه به عنوان نگرانی از سوی برخی از شخصیت های سیاسی مطرح گردیده، نحوه و نوع کار سران حکومت وحدت ملی در رابطه به تقسیم وزارت خانه های کلیدی است. ظاهراً این نگرانی ها برخاسته از اطلاعات و فهرست های است که از نامزد وزیران دو طرف در رسانه ها و مجالس سیاسی زمزمه می شود. چون که در این لیست ها اشخاص و گزینه های مطرح به صورت عموم مربوط به دو قوم خاص است که نفوذ بیشتر در دولت دارند. البته این نگرانی ها نگرانی های ناصوابی نیست. طبق قانون اساسی و همین موافقت نامه سیاسی که بر اساس آن حکومت وحدت ملی ساخته شده است، حضور و مشارکت عادلانه ی اقوام و گروه های اجتماعی در قدرت یک اصل است. اگر سران حکومت وحدت ملی در تصمیمات و رفتارشان این اصل را درنظر نگیرند بعید به نظر می رسد که بتوانند یک

حکومت کارآمد و ملی را ساخته بتوانند. اینکه در موافقت نامه تصریح شده است وزارت خانه های کلیدی اقتصادی و امنیتی باید بر اساس اصل تساوی تقسیم گردد، این تقسیم نباید درسطح دو قوم خاص محدود بماند. اگر وزارت خانه های دفاع، مالیه را یکی از سران حکومت وحدت ملی بگیرد و به قوم خودش اختصاص بدهد و وزارت خانه های داخله و خارجه را سران دیگر بگیرد و به قوم منتسب به خودش بدهد خلاف روحیه وحدت ملی بوده و در منافات جدی با واقعیت اجتماعی کشور قرار دارد. روال تقسیم قدرت اگر به همین شکل ادامه پیدا کند به یقین بحث سایر ادارات مهم و معینیت های ارشد به همین شکل خواهد بود و اقوام دیگر تحت عنوان تیم و حکومت وحدت ملی به حاشیه رانده خواهد شد. در آن صورت حکومت وحدت ملی تنها به عنوان یک شعار باقی خواهد ماند که اگر چنین شود این نوع رفتار سیاسی به ضرر ثبات و پیشرفت افغانستان خواهد بود. زیرا که وقتی گروه های بزرگ قومی دیگر که هر کدام تاثیر گذاری جدی درقضایای کشور دارند، نقش شان را در معادلات سیاسی درحد ابزار برای به قدرت رساندن دیگران دانستند، نسبت به وضعیت ناراض خواهند شد.
در نتیجه، حکومت وحدت ملی وقتی می تواند موفقانه عمل کند که رفتار و تصمیماتش را ورای موضوعات مبهم و فراقانونی عیار ساخته و ارزش های چون قانون اساسی، منافع ملی و واقعیت های اجتماعی موجود را درنظر گیرد.

کنفرانس علمی محو خشونت علیه زنان

به ادامه کمپاین سراسری محو خشونت علیه زنان وزارت امور زنان، کنفرانس علمی محوخشونت علیه زنان را با حضور پوهنیار سیده مژگان مصطفوی معین مسلکی وسرپرست وزارت امور زنان، فوزیه حبیبی معین مالی واداری وزارت امورزنان، داکتر عبدالعلی محمدی مشاور ریاست جمهوری، مسعوده عمری مشاوری حقوقی معاوینت اول، اعضای کمیسیون عالی منع خشونت علیه زنان، نماینده های مردم در مجلس نماینده گان، اعضای سنا، علمای دینی، اساتید دانشگاه و دانشجویان رشته های مختلف، به حمایت مالی وتخنیکی پروگرام سکتورعدلی افغانستان(JSSP) روز سه شنبه ۲۵قوس در هوتل کابل استار برگزار نمود.
هدف از تدویر این کنفرانس بلند بردن سطح آگاهی حقوقی، تقویت هماهنگی میان ارگان های عدلی وقضایی و در

یافت راه های حل چالش های زنان، گفته شده است. در این کنفرانس علمی داکتر عبدالعلی محمدی مشاور حقوقی رئیس جمهور بیان داشت، برای کاهش خشونت علیه زنان ما نیازمند یک راهبرد منظم وسیستماتیک با سه رویکرد حقوقی، سیاسی وفرهنگی هستیم که در بخش حقوقی وسیاسی گام مثبت برای مشارک زنان برداشته شده است.
ازسوی هم پوهنیار سیده مژگان مصطفوی معین مسلکی وسرپرست وزارت امور زنان، ضمن خوش آمدید به اشتراک کنندگان این کنفرانس، گفت: هدف از برگزاری این کنفرانس ارائه بینش ونگرش ها اشتراک کنندگان وچگونگی مبارزه با خشونت علیه زنان با شگردها و افکارعمومی در جامعه است.
همچنان سرپرست وزارت امور زنان، تغیر وتقابل با عنعنات وفرهنگ نایسند را چالش کلان دانسته، ازبین بردن هنجار های کلیشه ی را نیازمند راهکار مشخص و زمان بیشتر خواند.
داکتر عبداقیوم سجادی عضوی مجلس نمایندگان، دکتورس ناجیه طارق معین وزارت صحت عامه وعضوی کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن، مسعوده عمری مشاور معاوینت اول، حبیبه سرابی والی پشین بامیان، معاون پروگرام حمایت از سکتور عدلی وقضایی افغانستان، کرامت الله صدیق از وزارت حج، ارشاد واوقاف، سیدعبدالهادی هدایت از بنیاد دعوت اسلامی افغانستان از سخنوران کنفرانس بودند که روی راهکارها وشگردهای گوناگون با رویکرد دینی و اجتماعی برای کاهش خشونت علیه زنان، صحبت نمودند وخشونت علیه زنان را در تقابل با تفکر واندیشه اسلامی خواندند.
گفتنی است که این کنفرانس برای سه روز با بررسی وضعیت تبعیض وخشونت علیه زنان در افغانستان از دیدگاه دین مقدس اسلام، خشونت از دیدگاه قوانین نافذه کشور و پشینه، بازتابها وپیامد های خشونت جنسیتی از سوی متخصیص در سه میزگرد علمی به بررسی گرفته می شود، در آخیر کنفرانس قطعنامه ازسوی اشتراک کنندگان برای مبارزه با محو خشونت علیه زنان صادر می گردد.

قطعنامهٔ کنفرانس علمی محو خشونت علیه زن

طوری که دین مقدس اسلام به عنوان آخرین دین آسمانی جهت نجات بشریت از ضلالت و انحرافات اعتقادی و عملی، رفع تبعیض و برتری جویی، جهل وخرافات، بی عدالتی و نا بسامانی های خانواده گی و اجتماعی برگزیده شده، قادر است مشکلات مادی و معنوی بشریت را تا جهان باقیست حل و فصل نماید و راهکارهای جامع و منفعت بار اعتدال و میانه روی را عرضه نماید.
بنابراین، وزارت امور زنان، حقوق زن را در جامعهٔ افغانی، بر مبنای احکام و دساتیر دین مقدس اسلام و در چوکات قوانین نافذهٔ کشور می طلبد و تأکید میورزد، یکی از برجسته ترین راه های بیرون رفت از بحرانهای گوناگون خانوادگی، اجتماعی و سیاسی، راه حل دینی میباشد.
ازاینرو تدویر کنفرانسها، سمینارهای علمی، کارگاه های آموزشی و کمپاین های آگاهی عامه از جمله برنامه هایی بوده که در طول سیزده سال گذشته به آن توسل جسته و علما و فرهیخته گان کشور را به عنوان محور اصلی اصلاح جامعه درک کرده ایم.
از آنجاییکه کنفرانس سه روزهٔ محو خشونت علیه زن با بحثها و تحقیقات علمی و اکادمیک علما و نخبگان مطرح کشور به اتمام رسید، قطعنامهٔ پایانی کنفرانس در مشوره با هیئت علمی، طی یازده بند تهیه و قرائت میگردد.
۱.قرآن عظیم الشأن به صراحت بیان میدارد ، «هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون» آیا برابرند کسانی که میدانند (علم دارند) و کسانیکه نمیدانند(علم ندارند) برمبنای آیهٔ مبارکه، علماء و دانشمندان مطابق قرآن و سنت نبوی مکلف اند در خطبه ها و موعظه های خویش، ارزشمندی و اهمیت علم را بیان دارند تا دختر و پسر افغان به مدارج والای علمی نایل آیند. همچنان خانواده های گرامی مسؤولیت دارند، در عرصه تعلیم و تربیت سالم فرزندان خویش بکوشند.
۲.طبق آیات قرآنی، مهر، نفقه و میراث حق خالص زوجه است، حتا پدر حق ندارد، مهر دختر خود را بدون اجازه وی قبض نماید و یا به کسی ببخشد و یا هم در میراث سهم او را ظلماً، غصب کنند، بناءً ما روی احقاق حق مهر، نفقه و میراث زنان در جامعهٔ اسلامی افغانستان تأکید می ورزیم و حق را بیان میداریم.
۳.یکی از انگیزه های امروزی خشونت علیه زنان، ازدواج اجباری میباشد و جمهور فقها براین نظر اند که اجبار در ازدواج جایز نیست، پس لازم است، والدین گرامی، فرزندان خویش را طبق شریعت اسلامی به نکاح دهند و علمای کرام در عقد ازدواجهای این چنینی دقت فرمایند.
۴.عقد نکاح از صلاحیت و حدود شرعی و قانونی برخوردار گردد.
۵.نکاح شغار(بدل) نظر به احادیث صریح پیامبر(ص) باطل است و نکاح بدل که در برخی نقاط کشور معمول است، سبب اسقاط حق غیر بدون اذن او میگردد و زن به حیث یک موجود بی اراده در معرض خرید و فروش قرار میگیرد، بناءً نکاح بدل (شغار) باطل بوده و جواز شرعی ندارد. نکاح شغار که صوری در افغانستان دیده شده، مهرالمثل لازم می شود.
۶.هر کدام ما، به عنوان یک فرد مسلمان در جامعه اسلامی مخالف مظاهر خشونت ها هستیم. ما نه تنها مخالفت خود را با آن اعلام می نمائیم، بل بحیث پیشقراولان این مبارزه در کنار خواهران، نقش فعالانه خویش را ادا می نمائیم.
۷.بنا ما پی گیری جدی همچو اعمال و افعال را از طرف ارگان های حامی قانون، ادارات امنیتی، عدلی و قضایی کشور، مصلحت می دانیم.
۸.ما جمعاً از دست اندرکاران افغان رسانه ها میخواهیم، روی ترویج برنامه های سالم خانوادگی و اجتماعی ما را یاری رسانند و حقوق مسجل و قانونی زنان را جهت آگاهی عامه، طی برنامه های ویژه بازتاب دهند.
۹.ما دست اندرکاران این کنفرانس خواهان تصویب قانون اسلامی خانواده و طی مراحل قانونی آن جهت تصویب از وزارت محترم عدلیه می باشیم.
۱۰.وزارت ارشاد، حج و اوقاف زمینه رفتن خواهران و زنان را به مساجد که حق دینی، طبیعی و اجتماعی شان است فراهم سازد زیرا باعث اطلاعات بیشتر دینی زنان می شود و این کار در محو خشونت علیه زنان بسیار موثر است.
۱۱ .حاکمیت رسوم و عنعنات ضد اسلام و هجوم فرهنگ های انحرافی و ضد اخلاق اسلامی از جمله علل مهم مشکلات کشوری به خصوص إعمال خشونت علیه زن تلقی میگردد، ما در برابر رسوم نایسند و هجوم فرهنگی با زبان فصیح علم و با بیان حق و حقیقت مبارزه میکنیم.
۱۲.مسلماً که یگانه ملاک و معیار برتری نزد خداوند متعال، تقوا بوده و ظلم نظر به ارشاد گرامی رسول اکرم (ص) تاریکی های روز قیامت میباشد.
به همین ترتیب قرآن عظیم الشأن مردان را به برخورد نیک با زنان امر کرده میکند: خشونت علیه زن بر مبنای قومیت، زبان، منطقه، ملیت، فقر و ثروتمندی، از دیدگاه شریعت اسلامی حرام است، بناءً وجیبهٔ علما و روحانیون کشور ماست تا با پدیده های مزبور علماً مبارزه کنند و ارگانهای عدلی و قضایی کشور مکلف اند قضایای خشونت علیه زن را طبق احکام شرعی و مواد قوانین نافذهٔ کشور حل و عاملین خشونت را مجازات نمایند.

کارتون روز

بدون شرح

روزنامه افغانستان The Daily Afghanistan
Daily Outlook AFGHANISTAN
The Leading Independent Newspaper

□صاحب امتیاز: داکتر حسین یاسا ۰۷۹۹۴۰۸۲۷۱
□مدیر مسوول: محمد رضا هویدا ۰۷۹۸۳۴۱۸۶۱
□سردبیر : حفیظ الله زکی ۰۷۹۹۱۵۷۳۷۱
□ کاریکاتوریست: خالق علی زاده
□دیزاین: حسن زاده، محمد صالحی، علی‌اصغر زاهدی، مصطفی.
□مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی
□آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر V- ۱۳۷

◇
روزنامهٔافغانستان از همهٔ دانشمندان و نویسندگان
دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهدهٔ نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر
دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.
◇
روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.
◇
www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com